ἐντύπωσιν, ἡ ὁποία θὰ προ-
ἐκ τῆς Ἀμερικανικῆς Ὑπερα-
τῆς Ἐκθέσεως τοῦ Ζάγκρεμπ,
ὁποίαν οἱ Ἀμερικανοὶ διέθε-
ρσὸν 300.000 δολλαρίων, οἱ
ἀνήγγειλαν ὅτι θὰ προσφέ-
ωρεὰν περιπάτους δι' ἑλικο-
εἰς τοὺς ἐπισκέπτας ἐκεί-
ὺ ἐπιθυμοῦν νὰ περιέλθουν τὸ
ικὸν τμῆμα τῆς Ἐκθέσεως, ἡ
— ὡς ἀνεκοινώθη ἀρμοδίως —
τὰς πύλας της αὔριον. Μέ-
δε ἐπιστεύετο ὅτι ἡ ἐν λόγῳ
ανικὴ ὑπεραγορά, τὸ περίπτε-
ὁποίας εἶναι τὸ μεγαλύτερον
ν ἐγκατέστησαν ποτὲ αἱ Ἡ-
Πολιτεῖαι εἰς Ἔκθεσιν τοῦ
κοῦ, θὰ συνεκέντρωνε τὴν προ-
ῶν ἐπισκεπτῶν ὁλοκλήρου τῆς
ως. Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τον
οἱ Ρῶσσοι ἐπιχειροῦν τὴν δη-
αν ἐντυπώσεως διὰ τῆς προσ-
δωρεὰν περιπάτων δι' ἑλικο-

Ὁ Ἀμερικανὸς στρατηγὸς Πάρτριτζ

νὰ βλέπουμε σὲ χῶρες μὲ ἀ-
ἰς ἐμφανίσεις τοῦ ἥλιου καὶ
τὸ σταθερὸ γαλάζιο πάνω
κεφάλι τους. Κάτω ἀπὸ τὴν
ψη ὅμως αὐτή, πῶς συμ-
ν' ἀναπτύσσωνται ἄνθρωποι
άθετοι, ἐργατικοί, μεθοδι-
οβαροί, κεφάτοι, μὲ νεῦρα
μὲ σωματικὴ καὶ ψυχικὴ ὑ-

ιέφι τους βλέπω στὰ σπίτια
ὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ. Χαρὰ
ν ἔχουν! Δὲν εἶναι τὰ τέσ-

νισεν ὁ Ἀμερικανὸς στρατηγὸς, ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ κατασκευάσωμεν ὅπλον ἀμύνης ἐναντίον τῶν διηπειρωτικῶν βαλλιστικῶν πυραύλων. Οἱ τεχνικοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι δύνανται νὰ κατασκευάσουν ραντὰρ τὸ ὁποῖον νὰ συλλαμβάνῃ εἰς τὴν ὁδόνην του τὰ βλήματα αὐτὰ ἐνῶ κατευθύνονται πρὸς τὴν χώραν μας — ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ συνδέσωμεν αὐτὸ τὸ ραντὰρ μὲ ἄλλα πλησιέστερα ραντὰρ καὶ νὰ ἐξαποστείλωμεν ἐναντίον τοῦ ἐχθρικοῦ πυραύλου ἕναν ἀντιπύραυλον, ὁ ὁποῖος καὶ νὰ τὸν καταστρέψῃ. Ὅλα αὐτὰ ὑπερεξάπτουν τὴν

πιλότου, ὅπως τὰ περίφημα Ρέγκουλους. Ἠμπορεῖ ὅμως νὰ πράκειται περὶ βαλλιστικοῦ πυραύλου καὶ τότε τὸ καλύτερον ποὺ ἔχομεν νὰ πράξω-

ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΑΓΗΝ

ΜΙΑ ΟΛΛΑΝΔΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΕΣΚΕΥΑΣΕ ΝΕΟΝ ΕΜΒΟΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΙΑΤΙΚΗΣ ΓΡΙΠΠΗΣ

Δὲν παράγεται ὅμως ἀκό-

τουλάχιστον, θὰ ἐπιτεθοῦν ἀπὸ ἀέρος καὶ θὰ χρησιμοποιήσουν μόνον ἕνα ἢ δύο ὑποβρύχια πρὸς παραπλάνησιν καὶ παρενόχλησιν. Τὰ πλησιέστερα σημεῖα ἐξορμήσεώς των εὑρίσκονται εἰς τὴν χερσόνησον Καμτσάτκα ἢ εἰς τὴν χερσόνησον Κόλα, ἀνατολικῶς τῆς Νορβηγίας. Διηπειρωτικὸς βαλλιστικὸς πύραυλος μὲ ἀκτῖνα ἐνεργείας 5.500 μίλλια δύναται νὰ πλήξῃ ὁλόκληρον τὸν Καναδᾶν καὶ ὁλοκλήρους τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας. Πύραυλος — ἢ καὶ βομβαρδιστικὸν — μὲ ἀκτῖνα ἐνεργείας 3.500 μιλλίων θὰ δύναται νὰ πλήξῃ ἕνα ἀπιθάνως μέγα τμῆμα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

»Ἀμέσως μετὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον τὰ Σοβιὲτ συνεκέντρωσαν ὅλους σχεδὸν τοὺς Γερμανοὺς ἐπιστήμονας, οἱ ὁποῖοι εἰργάζοντο ἐπὶ τῶν πυραύλων V—1 καὶ V—2 καὶ ἔκτοτε ἐσημείωσαν μεγάλας προόδους εἰς τὸν τομέα αὐτόν. Καὶ ἐνῶ οἱ Γερμανοὶ πύραυλοι ἵπταντο μὲ ταχύτητα διπλασίαν ἢ τριπλασίαν τῆς ταχύτητος τοῦ ἤχου, τὰ σημερινὰ βαλλιστικὰ βλήματα ἔχουν ταχύτητα εἰκοσαπλασίαν ἢ καὶ τριακονταπλασίαν τῆς ταχύτητος τοῦ ἤχου».

❁

Ὁ συνεργάτης τοῦ Ἀμερικανικοῦ περιοδικοῦ Ἔθεσεν, ἐπίσης, εἰς τὸν στρατηγὸν ἐρώτημα σχετικὸν μὲ τὴν τελειότητα τοῦ Σοβιετικοῦ συστήματος ραντὰρ καὶ ἡ ἀπάντησις τὴν ὁπ[illegible] δὲν ὑπῆρξε καθόλου ἀ-

πογραμμίζουν μετ' ἐπιμονῆς τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ θεραπεία αὐτὴ εὑρίσκεται ἀκόμη εἰς τὸ στάδιον τῶν πειραματισμῶν καὶ ὅτι, συνεπῶς, δὲν θὰ ἦτο δικαιολογημένη ὑπερβολικὴ αἰσιοδοξία.

ΛΕΥΚΟΙ ΚΑΙ ΜΑΥΡΟΙ

ΤΟ ΦΥΛΕΤΙΚΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΥΓΚΛΟΝΙΖΕΙ ΠΑΛΙΝ ΒΑΘΕΩΣ ΤΑΣ ΗΝΩΜΕΝΑΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Ὁ Ἀϊζενχάουερ διακόπτει τὸ ταξίδι ἀναπαύσεως

ΛΗΤΛ ΡΟΚ (Ἀρκάνσας), 6 Σεπτεμβρίου. Ἰδιαιτέρα Ὑπηρεσία.— Ἐγνώσθη σήμερον ἐνταῦθα, σχετικῶς μὲ τὰ ἐννέα τέκνα Νέγρων, τὰ ὁποῖα ἐπιθυμοῦν νὰ παρακολουθήσουν μαθήματα εἰς σχολεῖα Λευκῶν, ὅτι ὁ δικαστὴς τῆς πόλεως θὰ ἀκούσῃ αὔριον τὴν αἴτησιν τοῦ συμβουλίου τοῦ κεντρικοῦ σχολείου τῆς πόλεως ὅπως ἀναβληθῇ ἡ ἀποκατάστασις τῶν δικαιωμάτων τῶν Νέγρων, περὶ τῆς ὁποίας εἶχε ληφθῇ ἀπόφασις κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς τρεχούσης ἑβδομάδος. Ἡ αἴτησις αὕτη τῆς ἐπιτροπῆς ζητεῖ ὅπως ἡ ἀποκατάστασις τῶν Μαύρων «ἀναβληθῇ ἐπ' ἀόριστον». Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ Πρόεδρος Ἀϊζενχάουερ θὰ διακόψῃ τὸ πρὸ πολλοῦ προγραμματισθὲν τα-
[illegible] ἀναπαύσεως, ὁ ὁποῖος πραγμα-
τοῦ Ρόντ
εἰς Οὐά-
ζήτημα
ετικοῦ
ὁ Πρό-
ενικοῦ
ολιτει-
αν θὰ
σις ἐν
ὑπό-
αγκό-
τῆς
ἡν ἐ-
πλως
ν μα-
υκῶν,
τάτου

ΜΟΥΣΙΚΟΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΜΟΥΣΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΤΟΥ κ. ΠΕΤΡΟΥ ΠΕΤΡΙΔΗ

Προκειμένου τὸ Κράτος, διὰ τῆς ἐπὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν Ἐπιτροπῆς, νὰ προβῇ στὴν ἀνασυγκρότησι τῆς καλλιτεχνικῆς καὶ τῆς γενικὰ πνευματικῆς μας διαρθρώσεως, εἶναι, πιστεύουμε, ἐπίκαιρο νὰ ἐξετάσουμε σήμερα τὸ τόσον ἐπίμαχο ζήτημα τῆς πνευματικῆς ἰδιοκτησίας καθὼς καὶ τῶν ἐκεῖθεν ἀπορρεόντων συγγραφικῶν δικαιωμάτων.

Ἡ μουσική, περισσότερο ἀπὸ τὶς ἄλλες τέχνες, ἀποτελεῖ ἀντικείμενο κοινῆς χρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως. Οἱ ποικίλοι ὀργανισμοί, κρατικοί, ἡμικρατικοί, δημοσίου δικαίου ἢ ἰδιωτικοί, ποὺ κάμνουν κατανάλωσι συμφωνικῆς καὶ μελοδραματικῆς μουσικῆς, ἀποτελοῦν τὰ κύρια οἰκονομικὰ δόθρα, πάνω στὰ ὁποῖα βασίζεται ἡ μεγίστη μουσικὴ ἐπίδοσις μιᾶς κοινωνίας. Μεταξὺ τῶν ὀργανισμῶν αὐτῶν πρωτεύουσα θέσι καὶ σημασία κατέχουν τὰ Ραδιοφωνικὰ Ἱδρύματα. Εἶναι σήμερα διαπιστωμένο ὅτι οἱ ραδιοφωνικοὶ σταθμοί, κυρίως οἱ ἔχοντες κάποιο δημόσιο χαρακτῆρα, κατέκτησαν τὴν ἐπίζηλη θέσι προστατῶν, χορηγῶν τῆς σοβαρῆς μουσικῆς δημιουργίας, ποὺ θὰ εἶχεν ἐκμηδενισθῇ δίχως τὴν οἰκονομικὴ βοήθεια καὶ ὑποστήριξι τῶν ἐν λόγῳ ραδιοφωνικῶν σταθμῶν. Πῶς, ἄραγε, ἔχουν παρ' ἡμῖν τὰ πράγματα.

Ἡ ἔναντι τῆς πνευματικῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῶν συγγραφικῶν δικαιωμάτων θέσις τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας — Ε.Ι.Ρ. — ρυθμίζεται διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 3188, δημοσιευθέντος στὸ ὑπ' ἀριθ. 95 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 21ης Ἀπριλίου 1955. Παραθέτομε αὐτούσιο τὸ κείμενο τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου:

«Παραχώρησις δικαιωμάτων ἐπὶ πνευματικῶν ἔργων (συγγραφικῶν, μουσικῶν κλπ.) πρὸς τὸ Ἐθνικὸν Ἵδρυμα Ραδιοφωνίας παρέχει εἰς τοῦτο τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς μεταδόσεως τοῦ ἔργου ἅπαξ ἐξ ἑνὸς τῶν πομπῶν τοῦ Ραδιοστοθμοῦ Ἀθηνῶν καὶ ἅπαξ ἐξ ἑνὸς ἑκάστου τῶν πομπῶν τοῦ Ραδιοφωνικοῦ δικτύου τοῦ Ἱδρύματος.

»Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν θέλει λάβει χώραν ἐπανάληψις τῆς μεταδόσεως πέραν τῶν ὡς ἄνω ὁρίων, τότε διὰ τὴν πρώτην ἐπανάληψιν ἀναγνωρίζεται δικαίωμα προσαυξήσεως ἐπὶ τῶν καταβληθέντων δικαιωμάτων κατὰ 30%, διὰ τὴν δευτέραν ἐπανάληψιν 20% καὶ διὰ τὴν τρίτην 10%».

»Πέραν τούτου τὸ πνευματικὸν ἔργον ἀποτελεῖ ἀποκλειστικὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας».

Γιὰ νὰ γίνουν θεόντως ἀντιληπτὲς ἡ ὁλκὴ κι οἱ βαρύτατες συνέπειες τοῦ τόσον ἀκάκως ἐμφανιζο-

ΒΗΜΑ 7/9

…ΤΙΜΑΙ A LA CARTE

…ΜΕΡΙΝΗ ΑΙΘΟΥΣΑ είς περίπτωσιν ΚΑΚΟΚΑΙΡΙΑΣ

…«Μαλλιοπουλείου Παιδικού Ασύλου Κυψέλης».

… Κουζίνα έκλεκτή.
Σέ περίπτωσι κακοκαιρίας θά λειτουργήση ή χειμερινή αίθουσα

μένου άρθρου, άς μάς έπιτραπή νά τό άναλύσωμεν.

Οί πόροι τού μουσικοσυνθέτου προέρχονται άπό δύο πηγές: α) τά καθαυτό συγγραφικά δικαιώματα — **droits d' auteur** — τά προερχόμενα έκ τών έπανειλημμένων έκτελέσεων ένός μουσικού έργου καί β) τό άντίτιμον ένοικιάσεως ύλικού όρχήστρας — **location de matériel** — ήτοι τών τετραδίων πού χρησιμοποιούν οί μουσικοί τής όρχήστρας γιά τήν έκτέλεσι τού έργου.

Όσον άφορά τά καθαυτό συγγραφικά δικαιώματα τό Ε.Ι.Ρ. έχει λύσει τό πρόβλημα κατά τρόπον άπλό άλλά ριζικό: άφότου ίδρύθη ραδιοφωνία στήν Ελλάδα ούδέποτε κατέβαλε ούτε δραχμή συγγραφικά δικαιώματα στούς μουσουργούς, Έλληνας καί ξένους, συνθέτες σοβαρής ή έλαφρής μουσικής. Οί άναρίθμητες μεταδόσεις κι' άναμεταδόσεις μέ όλα τά μέσα — φωνή, πιάνο, όρχήστρα, δίσκους, μαγνητοφωνικές ταινίες κ.λ.π. — ούδέποτε άπέφεραν ούτε δραχμή συγγραφικά δικαιώματα στούς δημιουργούς τών μεταδιδομένων έργων. Διαπιστώνουμε σήμερα τήν κρατούσα κατάστασι στό Ε.Ι.Ρ., χωρίς νά είσέλθουμε στό νομικό θέμα τών ύποχρεώσεων τής Ελλάδος, δυνάμει τών βασικών περί πνευματικής ίδιοκτησίας Συμβάσεων τής Βέρνης καί τών μετέπειτα συμπληρωματικών συμβατικών Πράξεων. Άπό τόν σφετερισμόν αύτόν τών καθαυτό συγγραφικών δικαιωμάτων, τό Ε.Ι.Ρ. άπεκόμισε κι' έξακολουθεί ν' άποκομίζη έκατοντάδας έκατομμυρίων δραχμών. Ώς παθόντες καί πάσχοντες στήν πρώτη γραμμή τού σφετεριστικού αύτού πυρός, δικαιούμεθα νά διερωτηθούμε: Πού διοχετεύεται ό είς ήμάς άνήκων εύτραφής Πακτωλός;

Μή άρκούμενον στόν ώς άνω σφετερισμόν, τό Ε.Ι.Ρ. έτέθη άπό τινων έτών καί έπί τήν λεηλασίαν τών έκ τής δεύτερης πηγής δικαιωμάτων καί έσόδων τών συνθετών.

Μέχρι πρό τριών περίπου έτών τό Ε.Ι.Ρ. έπλήρωνε γιά ώριαίο πρόγραμμα συμφωνικής μουσικής δραχμές 500 — πεντακόσιες — σέ στρογγυλούς άριθμούς γιά μιά καί μόνη μετάδοσι άπό ζώσης έκτελέσεως. Άφ' ότου όμως καθιερώθη ή άπό μαγνητοφωνικής ταινίας μετάδοσις κι' άναμετάδοσις, τό Ε.Ι.Ρ. δέν άντέστη στόν εύκολο, σαγηνευτικό πειρασμό νά μεταδίδη καί ν' άναμεταδίδη τά έργα όχι άπό τήν όρχήστρα, άλλά άπό τίς έντελώς άνεξόδως ήχογραφηθείσες ταινίες. Τούτο δίχως καμμιά πρόσθετη πληρωμή. Δυνάμει τής πρώτης παραγράφου τού ώς άνω άρθρου 12 έπιφυλάσσει είς έαυτό τό δικαίωμα όκτώ έως δέκα άναμεταδόσεων γιά τό άρχικό ποσόν τών δραχμών 500 τής πρώτης μεταδόσεως, ποσόν πού ίσοπεδούται ούτω σέ δραχμές 50. Πέραν τών άναμεταδόσεων αύτών δίδεται ή ύπόσχεσις τής θεωρητικής έφαρμογής τής κλίμακος τών προσαυξήσεων κατά 30%, 20% καί 10%.

Χαρακτηρίσαμε ώς θεωρητική τήν έφαρμογή τής κλίμακος προσαυξήσεων, γιατί, μέχρις ώρας, καμμιά προσηυξημένη δραχμή δέν ήξιώθη νά φθάση στά χέρια μας. Υπεγραμμίσαμε παραπάνω τήν λέξιν «ά π α ξ». Στή γλώσσα μας σημαίνει, νομίζουμε, «μιά φορά». Μπορούν οί κ.κ. άρμόδιοι τού Ε.Ι.Ρ. νά μάς διαβεβαιώσουν έγκυρα ότι τηρείται άριθμητικός έλεγχος τών άναμεταδόσεων, ούτως ώστε, έξαντλουμένης κάποτε τής έκτεταμένης καί διαρκώς, ώς φαίνεται, διαστελλομένης ένδιάμεσης ζώνης, νά φθάσουμε, καμμιά φορά, μέχρι τής τόσον πομπωδώς έξαγγελλομένης έφαρμογής τής κλίμακος τών προσηυξημένων ποσοστών; Ημείς διατελούμεν ύπό τήν δικαιολογημένην έντύπωσιν, ότι ή τεχνική διαστάσεως τού άτόμου έχει είσχωρήσει βαθιά κι' άποδοτικά στούς κόλπους τών δαιμονίων κ.κ. άρμοδίων τού Ε.Ι.Ρ. κι' ότι τό εύλογημένο αύτό «ά π α ξ» τείνει νά διαιρήται κι' ύποδιαιρήται δίκην πρωτοζωϊκών κυττάρων.

Μεταφερομένη στό πιό συγκεκριμένο πεδίο τής βιβλιοεκδόσεως, ή περίπτωσις θά έσήμαινε τά έξής έπακριβώς: Τό Κράτος άγοράζει τά πρώτα 8—10 άντίτυπα ένός βιβλίου έκδοθέντος σέ — φέρ' είπείν — 2.000 άντίτυπα. Άλλα δέκα ίσως άντίτυπα άγοράζει βάσει τού κατιόντος τιμολογίου. Κατάσχει, χωρίς άλλες άποζημιώσεις καί διαδικασίες, τά ύπόλοιπα 1.980 άντίτυπα. Αγνοούν, άραγε, οί κ.κ. άρμόδιοι ότι, στήν μουσική, οί έπαναλήψεις κι' οί άναμεταδόσεις άντιστοιχούν στά πολλαπλά άντίτυπα ένός βιβλίου; Κι' όμως αύτό, άκριβέστατα, συμβαίνει στήν περίπτωσι τών δικαιωμάτων τών προερχομένων άπό τήν ένοικίασιν ύλικού όρχήστρας. Υπάρχουν χώρες, όπως ή Ιταλία, όπου γιά κάθε άναμετάδοσι καταβάλλεται ποσόν ίσον πρός τό τής πρώτης μεταδόσεως. Καί τούτο έπ' άπειρον.

Άλλά τό μνημειώδες έπιστέγασμα τού μυθώδους άρθρου 12 τού νόμου 3188 συσπειρούται στήν τελευταία, σύντομη μέν άλλά μεγαλειώδη παράγραφο. Τήν έπαναλαμβάνουμε: «Πέραν τούτου τό πνευματικόν έργον άποτελεί ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗΝ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΝ τού Εθνικού Ιδρύματος Ραδιοφωνίας».

Ακυρώνονται, ώς προκύπτει, μονοκοντυλιά οί διατάξεις τού Ελληνικού Συντάγματος, οί όποίες κατοχυρώνουν τήν ίδιοκτησία, πνευματική κι' άλλη. Δημεύονται τά έργα μας δίχως άποζημίωσι, δίχως συνεννόησι, ούτε καν άπλή προειδοποίησι. Αισίως κατετρόπωσε κι' αύτά άκόμα τά κομμουνιστικά καθεστώτα τό άπίθανό μας Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας. Μέ τήν ίδια σπαθιά άκύρωσε κι' όλες μας τίς συμβάσεις μέ ξένους έκδοτικούς οίκους, στούς όποίους άπό πολλών έτών παραχωρούμε διά τών κανονικών συμβολαίων τά μουσικά μας έργα. Γιατί δέν μπορεί αύτά νά άνήκουν σέ δυό κυρίους, δυό ίδιοκτήτες. Δέν είναι δύσκολο νά φαντασθή κανείς ποιόν άπειροφλεγή διεθνή κυκεώνα προώρισται νά ξαπολύση τό νομοθετικό δαιμόνιο τών κ.κ. άρμοδίων τού Ε.Ι.Ρ. Είναι άκρως θλιβερόν ότι τό Ε.Ι.Ρ., άντί πατρικού, προστατευτικού παράγοντος τής πνευματικής μας προόδου, μετεμορφώθη „σ' έκατόνχειρα Βριάρεω, τού όποίου οί χιλιομετρικοί πλόκαμοι καταφθάνουν μέχρις άκροτάτων φτωχών χωριών καί κωμοπόλεων τής χώρας, γιά νά βγάλουν στό σφυρί τά πενιχρά ραδιόφωνα τών άτυχών Μακεδόνων. Τί πνευματική τροφή μάς προσφέρει τό Ε.Ι.Ρ. έναντι τόσων σφετερισμών;

ΠΕΤΡΟΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΑΠΟ ΣΗΜΕΡΟΝ

RE…

Μετεκλήθη άπό τήν …
συσκευών ύγραερίου …